

רשמה א.ב.

פרוטוקול מספר 66/ג'
מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום ב', כ"ה באדר תשי"ח - 17.3.1958
בשעה 11.00

משתתפים:

- י. גורי - יו"ר
- י. אפרתי
- י. בדר
- א. בהיר
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- ס. חזני
- א. כהן
- ג. לוי
- ש. לורנץ
- ז. סוזאייב
- ז. צור
- י. קרגמן
- י. רוקח

מזמנים:

- שר הפנים י. בר-יהודה
- י. ריפתין - יו"ר ועדת הפנים
- מר שבו - מנהל משרד הפנים
- מר אברזי - משרד הפנים
- מר רוטנברג - משרד הפנים
- מר גרינשפון - משרד הפנים
- מר סרץ - משרד הפנים
- מר שלזינגר - משרד האוצר
- מר דניאלי - משרד האוצר
- מר י. וינר - משרד האוצר

סדר-היום:

1. תקציב משרד הפנים
2. תקציב משרד הסעד
3. תקציב משרד המשפטים

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

ברצוני להודיע כי מרכז השלטון המקומי פנה אלינו וביקש שנקבל משלחת מטעמו. קבעתי להם מועד להיום, אבל הלילה קיבלתי הודעה שלא יוכלו לשגר את המשלחת היום. אך הם שלחו תזכיר, ואביא את התזכיר לידיעת חברי הוועדה (קורא את התזכיר).

שר הפנים:
יש להביא בחשבון כי במספרים שהם מביאים הם כוללים את הסכום שהם מקבלים לחלום מסכורת הסורים.

היו"ר י. גורי:

בתזכיר הם טוענים שהשנה הוקצבו להם בתקציב 12,5 מיליון במקום 13,5 מיליון בשנה שעברה. מספר זה טעון הסבר, ואני מבקש שלא לראות הסבר זה כאילו אני קובע עמדה לגוף התביעה. המספרים דורשים דיון. לתזכיר מצורפת טבלה של המענק לרשויות המקומיות ל-1957/8 בהשוואת עם 1958/9, ואני רוצה להעיר מספר הערות להשוואה זו של האומדנים של שתי השנים.

י. גוריי:

המענק הכללי ב-1958/58 היה 1,750 מיליון לירות (ואני מדבר על הנוסחה); מענק כללי (תוספת): 2 מיליון. במקום 3,3/4 מיליון נתקבל למעשה סכום של 5,3/4 מיליון. נוסף לכך היו 2 מיליון שלא היו חלק בטרוקטורלי של המעק; על שני מיליון היה דין בין שרד הפנים והאוצר לגבי שאריות והפרשים של חשבונות לשעבר של 7,5% מסתכנת הכנסה שנועדו תחילה לרשויות המקומיות ואח"כ עברו לאוצר. הדין הזה במשך שנה-שנתיים, ובסופו של דבר אמר שר האוצר שבדי לסיים את החשבון הוא מעביר לרשויות המקומיות 2 מיליון לירות לסיום החשבון. היו עוד שני מיליון מתקציב נוסף, מדוברת של 10 מיליון שהועמדה לרשות הממשלה לקליטת עליה ע"ם לחלק את הסכום הזה באישור ועדת הכספים. סביב עשרה מיליון אלו היתה עירנות גדולה, ולאחרונה נתחלק הסכום בצורה של 6,7 מיליון הועברו לרשות משרד העבודה, מיליון וחצי למעד, ושני מיליון לרשויות המקומיות. את ארבעת המיליון הללו אין אפוא לראות כחלק אורגאני של המענק.

עכשיו, כשבאים להשוות את תקציבי שתי השנים, יש אי-דיוק. אילו היתה מופיעה פה היום המשלחת שהייתה צריכה להופיע, בוודאי היתה מסבירה זאת יותר טוב. אבל כיוון שהיא איננה, מצאתי לנכון להעמיד את החשבון על דיוקו.

אנו עוברים עתה לדיון על משרד הפנים.
תקציב משרד הפנים מסתכם ב-3,425,000 ל"י. מזה הלשכה הראשית - 1,632,000 מיליון ומינהלי המחוזות - 1,793,000 מיליון.

בתקציב הפיתוח יש הלוואות לרשויות המקומיות - 5 מיליון. לכאורה יש הפרש של 2,6 מיליון לעומת השנה הקודמת (בה היה הסכום 7,6 מיליון). אבל לצרכי השוואה יש להוריד מיליון אחד להקמת מפעל הכיור באזור דן.

אני רוצה להזכיר לחברים שהכנסת המכירות אלינו הצעה למה"י בענין הכיור באזור דן. לאחרונה הנחנו על שולחן הכנסת מסקנה לפיה דרושים, כדי להשלים את המפעל חלקית, סכומים נוספים. הקצבה נוספת מטעם הממשלה בסכום של 3,2 מיליון במשך שתי שנים: 1958/9 ו-1959/60. כיוון שכך, הוחלט לחלק את ה-3,2 מיליון לשנים: המיליון האחד בתקציב הנוסף הנזקף על חשבון 1957/8, ולכן במקום 600 אלף נכנסו פה 2,6 מיליון. ב-1957/58 צריך היה להיות סכום של 1,6 מיליון. אבל היות ופיגרו בתשלום, הוחלט להוסיף לשנה זו עוד מיליון אחד.

אשר להלוואה להיכל-התרבות בת"א:-
ב-1957/8 היתה ההקצבה האחרונה, וזו אינה צריכה להופיע במקביל
ב-1958/9. לדידי צריך אפוא להוריד מה-7,6 מיליון 1,6 מיליון
עם לערוך את ההשוואה הנכונה.

יש כאן סעיף אחד שהוא משותף למשרד הפנים ולמשרד החינוך: הלוואות לבנין בתי-ספר.

ז. סוזאייב: האם זהו ענין פרוצידורלי בלבד, העובד בידיעה ובאישור של משרד הפנים?

היור' י. גוריי: עד כמה שידוע לי יש פה טבע בין משרדי החינוך והפנים, היות ואלו הן הלוואות לרשויות המקומיות, ולמשרד הפנים יש מדיניות תקציבית, אם כי המטונה על בתי-הספר הוא משרד החינוך.

שר הפנים: אתחיל בתקציב הפיתוח. אני מודה בדבריו של היור' בענין חצי-המיליון להיכל התרבות. התקציב הקודם התייך אפוא להשוואה אם התקציב הנוכחי הוא 7,1 מיליון ולא 7,6 מיליון.

שר הפנים:

לעומת זאת איבדתי מקבל את התכנית הישנה בענין המיליון השני, זמן אחד הדברים האובייקטיביים הקשים ביותר, אנו מדברים על תקציבי התכנית המקומית, גם בחלק של התקציב הוגבל וגם בחלק של תקציב הפיתוח, כפי שהיה עונף. לאחד שמיליונים בכל המשרדים, אומרים: ומה ניתן עכשיו לדשורות המקומיות? אמרתי שיש תקציב הפיתוח ניתן דרך משרדים אחרים, אבל הוא קובע את גודלן של הרשויות המקומיות. אם טבריה, למשל, הייתה לבנות הרבה בתינוק בוספות, וחלק מהסוף היא מקבלת מתקציב משרד התינוך - זה ניתן לה כהלואה. זאת ההלואה צריך להחזיר, וזה קובע. והיות וזוהי השנה ה-11 לקיום המדינה, הסכומים מצטברים וצריך כבר להתחיל להחזיר, וסחזידיים מתקציב הדגיל השוטף, וזה קובע את מצבן הכספי של הרשויות המקומיות. את השינויים לאנשי המעברה בנינים מקיני משותפת למשרדי הפנים והעבודה, אבל גם הסכום הזה ניתן כהלואה, וגם זאת צריך להחזיר. וכך אני מקבל לפתע שאלה מעיריית טבריה: האם עליה להתגונן על חוזים המכתמים בסכום של 600 אלף לירות? אבל כגון זה איבדו משתקף. כי אתם דנים על הכל בצורה פרוכזת. על הסיכום אני צריך להסדיר דק תוך הדין על מצבן הכספי של הרשויות המקומיות, אבל הוא איבדו כגיע לדין כמשי.

אין זה שאלה של קו מיוחד של האיש היושב עכשיו בתור שר הפנים, אלא זהו דבר אובייקטיבי הקובע לאורך ימים את מצבן של הרשויות המקומיות, יהיה מי שיהיה שר הפנים.

עכשיו אני הווד לתקציב הפיתוח. היתה החלטת הממשלה לתקציב לאזור דן במשך ארבע שנים 1,6 מיליון תקציב פיתוח. התחייבו לארבע שנים מראש. זאת ועדת הכספים ואומרת: בשנת הקודמת הוחלט שהסכום אינו מספיק, והגולש להוסיף מיליון על הסכום של השנה הקודמת, ו-1,6 על הסכום של השנה הזוכחית ושל שנה הבאה. את המיליון הנוסף הזה, אומר יו"ר ועדת הכספים, לא צריך להכניס בחשבון ההשוואה. אם כך, לא צריך לקחת בחשבון גם את ה-1,6 מיליון, שגם זהו סכום נוסף. עליכם לקחת בחשבון מה הם אותם הצרכים שהוחלט למלא מתקציב הפיתוח? משרד הפנים, והנה: בשנת הקודמת הוחלט על 7,1 מיליון והשנה על 5 מיליון. כי ה-1,6 מיליון הללו קבועים מראש. 1,6 מיליון ניתנו בהתאם להתחייבות בכל שנה, מיליון אחד נוסף בשנת הקודמת, ונוסף לכך, השנה ובשנה הבאה - 1,6 מיליון נוספים.

א. הרצפלד: אם נדע מהו הסך-הכל של מה שדרוש לביצוע באזור דן, נוכל לדעת מה נוסף ומה לא נוסף.

שר הפנים: אם לעשות את החשבון מה דרוש ע"ם להשלים את המפעל לגמרי - עוד הרבה מיליונים. אך אם לעשות אל החשבון מה דרוש רק כדי להנצל מסכמה של מחלות מידיות וזיהום חוף-הים - יש צורך בשלב זה, השלב הראשון לפני שמתחילים בטיהור (דרושים שני שלבים לפני שמתחילים בטיהור): 1,6 מיליון השנה ובשנה הבאה, והעיריות ישלמו את מה שפיגרו לשלם בשנה הקודמת, וכן ישלמו השנה ובשנה הבאה 400 אלף נוספים בכל שנה. בשלב זה יגיעו עד פתח-תקווה ויזיאאו את כל הבינוב לים. אבל חלק של רמת-גן, כל ת-ים וכל חולון לא ייכללו בשלב זה. אנו מספלים עכשיו בתכנית-ביציים, כי איבדו דודע"מתי נוכל לצשת לתכנית הגדולה של גמר בירוב אזור דן עד לפני הטיהור. אמנם יש לזכור כי מן החלק הראשון הזה לך משנה גם להשקיה.

שלוש שנים שלפני השנה הקודמת נתנו 1,6 מיליון. בשנה הקודמת הוספנו 2,6 מיליון. השנה - עוד 1,6 מיליון ובשנה הבאה עוד 600 אלף לירות, ונפתח לזה היו העיריות צריכות עד השנה לשלם 1,2 מיליון, והשנה ובשנה הבאה - עוד 800 אלף.

שר הפנים:

היחס המיוחד לתכנית הזאת קשור בדבר נוסף. היות וכל הענין הזה החריף גם מפני שאנו לוקחים טים מסם - ראינו שמבחינת העזרה הסיוע שנותנת הממשלה בענין זה צריכה להיות למפעל עדיפות מיוחדת. לכן נתנו את הסכומים בתנאי קרדיט קצת יותר טובים משנותנים בדרך-כלל מתקציב הפיתוח, וגם מבחינת הסכומים והעדיפויות היתה התחייבות מראש לכמה שנים לסכומים גדולים, אפילו בהשוואה למה שהרשויות המקומיות מכניסות בדרך כלל. על כל 1,6 מיליון שאנו נותנים - הרשויות המקומיות היו צריכות לתת 400 אלף (20%).

יוצא שמתוך חטישה מיליון אלה, 1,6 מיליון מכרתם בשנה הקודמת מראש. כי לפי זה החלטתם.

נוסף לזה, חשבנו שתקציב פיתוח צריך להבטיח לא רק תכניות פיתוח בודדות במקומות שונים לאותה שנה, אלא גם אפשרות של עבודות יותר גדולות, שגם אותן אי-אפשר להגשים מתקציב קטן כפי שיש לנו, בהקצבה שנתית. והסכמו והתחייבנו (אמנם זוהי התחייבות רק של משרד הפנים) לתכנית חישמול (הקו של מתח גבוה) לגליל העליון, חצור, יסוד-הפעלה, קריית-שטונה וטולה, והמועצה האזורית הגליל העליון. לפי תכנית זו התחייבנו לתת להם השנה ובשנה הבאה, נוסף על מה שנתנו בשנה הקודמת. אחרת אי-אפשר לגשת לענין. יש תכניות ביוב גם בהתיישבות. אנו מפעילים סכום מקביל לסכום של הסוכנות. גם כאן התכנית היא לכמה שנים, ובכל שנה אנו מקציבים כמה מאות-אלפי לירות.

נוסף לכך התחלנו השנה בתכנית דאשונה של עזרה לפיתוח עיירות העולים. רצינו להנהיג מיליון מסכום שהיה לנו בשנה הקודמת, ולא הצלחנו. יכולנו להוריד רק חצי מיליון. צריך להמשיך בכך לפחות באותו קנה-מידה צנוע. חלק מן העיירות הללו אנו מוציאים השנה מהמועצות האזוריות והן הופכות למועצות מקומיות, ומחילות להיות אחראיות למתן שירותים ופיתוח, וללא עזרה מיוחדת הדבר יהיה בלתי אפשרי. חצי מיליון הוא סכום שלמטה מן המינימום, חצי מיליון לכל העיירות ביחד, כ-16 במספר. כדגע אנו מטפלים ב-11-12 עיירות. במקום אחד "פיתוח" פירושו מרכז מסחרי, במקום שני - זהו ביוב, במקום שלישי - כביש, וכו'.

בשנים הקודמות עמדנו בכל שנה במצב שלרשויות המקומיות הערביות הוקצב בתקציב הפיתוח סכום קטן מאד, ואפילו סכומים אלה לא היו מנוצלים על-ידן. הן פחדו מהתקשרות עם בנקים ומעצם החובה. גם כאן היו כמה דברים של פיתוח יסודי: טים, חשמל, שוק, כביש וכו'. אחרי ששברנו את החומה במקום אחד ושני ושלישי - לא רק שעתה הן מסכימות אלא תובעות סכומים נוספים. ואנו עומדים השנה בפני תביעות רבות של חלקן המינימלי. זהו אפוא השנה כעין ענף-הוצאה של פיתוח כמעט חדש.

י. אפרתי: האם הסכום שניתן לעיירות העולים ניתן להן כהלואה?

שר הפנים: תקציב פיתוח לא ניתן שלא בדרך הלואה. אמנם נסינו לתקן את התנאים אצל האוצר. אבל זה איננו מענק, זאת הלואה.

מכל האסור יוצא שאם ישארו 5 מיליון - והאוצר אמר שיותר אין לו כמה להקציב - הרי ספק אם יספיק הסכום לחלוקה בארץ. לתקציב הפיתוח הלא-מיוחדים ישאר לנו משהו יותר ממייליון לירות. כי במקום 7,1 מיליון של השנה הקודמת - שגם אם להשאיר השנה את הדברים על אותה רמה צריך היה להוסיף עוד כ-15% של התייקרות - הורידו לנו השנה שליש מהסכום.

שר הפנים:

דברך נוסף - לפני שותפים אישיתם אמיתית של 15 מיליון לירות. בקושי רב קיבלנו את הסכמת הבנקים לעטוף בסידורם כשנרשמו צאית ל - והוצגו 7,5 מיליון, בטכום זה בנו דק השנה. אמנם התכניות הוגשו עוד בשנה הקודמת, אבל האישורים הוגשו והגביה החלה רק השנה. כלומר: השנה לא הוסיפו את המהצית השניה של האמיסיה, אבל בנו ב-7,5 מיליון של השנה הקודמת. היות וכך, לשנה הבאה אין במה לבנות נוסף על תקציב הפיתוח. זוהי אפוא בעצם קטנה לא מ-1,1, 7,5 מיליון ל-5 מיליון, אלא מ-12,5 מיליון ל-5 מיליון.

ד. סגוראיב:

האם המהצית השניה של האמיסיה, בטכום של 7,5 מיליון, אינה מובטחת בתור כלשהו?

שר הפנים:

האוצר הסכים שהשנה אי-אפשר עוד לזכות. אבל אין אנו יודעים עדיין בוודק פאו

התור.

כאן אני חייב להוסיף עוד משהו: הרשויות המקומיות אינן מדייקות כל-כך בתשלומים לבנקים, דבר המקשה מאד על האשראי שלהן. הבנקים היו בשנה הקודמת קשים כחלפיש לגבי האמיסיה שלהם, ואין לי ספק שכך יהיה גם הפעם. הם דחו זאת עד ל-3-2 חדשים, וגם לאחר שייקבע התור הפעם אינני יודע כיצד יסתיים הדבר עם הבנקים ובאיזה קצב יצא הדבר לפועל. ואני חושש שאילו נמחר בקביעת התור, יוכל הכסף להיכנס לקופה ממש רק לשנה הבאה. אם לגבי העיריות הגדולות אפשר יהיה עוד לעשות משהו - הרי לגבי המקומות הבינוניות והקטנים זה יהיה בלתי-אפשרי.

שר האוצר ואנוכי הצענו לרשויות

המקומיות הצעה שעברה כמה שינויים ובצורתה האחרונה היתה כדלקמן: אנו מוכנים להכניס לבנסת הצעת חוק של מלגה חובה על בנינים חסדלים על הבניה העכשית-החדשה, מעל ל-60 מ"ר (זה למעלה מהשיכון העממי של שלושה חדרים). בחוץ התפדסם הדבר הזה כמס, משום-מה.

ד. סגוראיב:

הם זוכרים את האלטרנטיבה שהיתה פעם: מלגה-חובה או מס רכוש. זוהי האסוציאציה.

שר הפנים:

עכ"פ, לא הוזכר ענין של מס. המדובר היה רק על מלגה. כלומר: אמיסיה שהממשלה תהיה אחראית על החזרת החוב, שעליה ישלפו ריבית ושלפי ההצעה גם הממשלה וגם הרשויות המקומיות יודיעו שהן מוכנות לקבל זאת גם תוך כדי התקופה כתשלום מסים. הנהגו שזה אפשר להגדיל את הטכום אזלי עד 10 מיליון, וזה אפשר להתחיל מיד בקבלת סכומים על השבוע ה-10 מיליון, וחשבנו שזה צודק. אבל אסרנו: את הדבר הזה נציע לבנסת רק אם בדע שרוב-דוכם של הנהנים עומדים מאחורי זה. לאחר שהתברר כי ת"א ור"ג מתנגדות לדבר - החלטנו שלא להכניס את הצעת החוק לבנסת. מה שיש אפוא עתה זוהי הצעת האוצר לקבוע השנה את התור, והדבר אומר - לפי הערכת - גביה לא בשנה זו.

מבחינה זאת אומרים אותם ה-5 מיליונים

(והאוצר טוען שאין לו יותר): הפסקת כל גביה ברשויות המקומיות, או בניה על חשבון מה שקוראים אשראי קבלתי, ואני חושב שאסור לאשר זאת אם פירוש הדבר מאה-אחוז של כליסוי ההוצאות, מפני שזה לזמן קצר מאד ובשורה של מקרים הנוכחתי שבאשר כתוב 9% ריבית למעשה זה 25%. יש לפני הצעות רבות ממקומות שונים של חוזים בהם החליטה ועדת המיכרזים לקבל את ההצעה היקרה יותר כיוון ששם נותנים אשראי קבלתי יותר גבוה. ואם אני עשה את חשבון ההפוך של המחיר, זה אומר 25% ריבית. אינני חושב שב-25% ריבית אפשר לבנות הרבה, ובכיסוי של 100% זה בלתי אפשרי.

זהו אפוא המצב האובייקטיבי שלפנינו

אנו עומדים בשטח תקציב הפיתוח של מסלול הפנים. מדי שנה בשנה הולך הסכום ומתקצף. ואם אמנם אין אפשרות ליתור - הרי זה אומר שהשנה יהיה רק תקציב להשלמת התחייבויות של השנים הקודמות, ותו לא.

האם זה אומר שענין הצעת החוק בדבר
מלווה ירדה מהפרק?

א. בהיר:

שר הפנים:
הודענו למרכז השלטון המקומי שברגע שנשמע
מהם כי אין התנגדות להצעת החוק - נגיש
זאת. אבל אם רשויות גדולות כמו ת"א ור"מ עומדות בהתנגדותן - איננו
יכולים להציע זאת.
עכשיו אני עובר לבעיית המענקים, ואתחיל
בעצם העובדות.

בתחילת השנה הקודמת אמרו הרשויות המקומיות
שיהיה להן דפיציט של 15 מיליון לירות לפחות. הערכתי-אני היתה שהדפיציט
יגיע ל- מיליון, ובהתאם לזה נאבקתי על תוספת שתכסה זאת. שר האוצר
הדגיש לגבי שני המיליון שהזכיר יו"ר הוועדה הדגשה מיוחדת; אין זה
סכום על חשבון שום אחוזים אחרים, לא על חשבון ה-7,5% ולא על חשבון
שום סכום אחר. שר האוצר פשוט הגיע למסקנה שיש צורך להוסיף 4-5
מיליון, וחיפש אפשרות. וכך ניתנו מצידו ההקצבה הזאת של שני המיליון.
כשהופיעה הבעיה של ה-10 מיליון הנוספים, אמרתי בממשלה שלרשויות
המקומיות יש הוצאות של תוספת לעבודות הדחק, וכל כמה שהממשלה מסקיעה
יותר בעבודות אלו - גדל גם הסכום התוספת שהרשויות המקומיות צריכות
להוסיף. ואם רוצים שעבודת הדחק תהיה גם פרודוקטיבית - צריך להוסיף
משהו. אמנם על הסכום הקונקרטי הוחלט לשנה הקודמת, אבל הוחלט עליו
מתוך הכרת העקרון שתוספת הוצאות דרך מוסד מסלתי לקליטתם בעבודה
של העולים מטילה אוטומאטית תוספת הוצאות על הרשויות המקומיות, וגם
בכך צריך לעזור להן.

בהשוואה נכנסים אפוא לדעת כל ה-5,750
מיליון. השנה, כשבאו פחות עולים מכפי שחשבו, אולי צריך להעריך
זאת בפחות מ-2 מיליון.

השנה דנו ברצינות בשורה של רשויות
מקומיות בדבר קימוצים ויעול, והדבר התבטא בתקציבים. התקציבים
הגיעו אלינו באיחור, ומשום כך היו אולי הוצאות ובזבוז מיותר,
אבל ישבנו אתם והגענו לידי איזון התקציבים ברוב הרשויות המקומיות.
לפחות איזון תיאורטי, שצריך היה לתת 1,150,000 ל"י עודף. כיצד
תסתיים למעשה השנה? אני מניח שהיא תסתיים ב-800-600 אלף ל"י גרעון
כולל, וזה לאחר שהוספנו 4 מיליון. כלומר: מנחינה זו אני חושב
שנעשתה ע"י הרשויות המקומיות עצמן עבודה חשובה שגם נתנה פרי.
אבל דוקא בגלל השאלה מה יהיה להבא, צריך לקבוע מה יהיה השנה.
השנה, ב-1957/8, ניתן כמענק ישיר מקופת המדינה סכום של 5,750 מיליון;
5% מס קניה; ה-50% המלאים של מס שעשועים, ו-50% של אגרת רשיון. אלה
נתנו השנה למעשה 7,750 מיליון לעומת אומדן של 7,3 מיליון. כלומר:
השנה ניתנו 13,5 מיליון שמהם מיליון מס שעשועים ו-1,5 מיליון
מאגרת רשיון. סכום זה של 2,5 מיליון הלך ישירות לקופת הרשויות
המקומיות במקומות שבהם נגבה המס, ו-11 מיליון בצורות שונות דרך
האיגודים.

אם בשנה הקודמת עמדו אתנו על המקח
בדבר ההכנסה המועברת ולכן התברר שנכנס סכום גדול יותר - הרי
השנה הלכנו בדרך אחרת, שהיא מסוכנת: הוסיפו להערכה. לפי ההערכה
יוצא שבמקום 7,750 מיליון יתנו מס קניה, שעשועים ואגרת רשיון,
סכום של 9,250 מיליון. אני מפקפק אם הסכום שייכנס למעשה יהיה
כזה, ואם לא ייכנסו למעשה רבע-מיליון או חצי-מיליון פחות. אבל
לעת-עתה אני מקבל את האומדן. בכך אני מקבל שאנשי האוצר מומחים
גדולים לענין זה ממוסחי משרד הפנים.

לעומת זאת, בהקצבה הקונקרטיית מהאוצר,
במקום 5,750 מיליון שהיו בשנה הקודמת יהיו השנה 3,250 מיליון,
כלומר: הורדה של 2,5 מיליון. ואם לקחת את הסיכום של שני החלקים -
הרי במקום 13,5 מיליון של השנה הקודמת הוקצבו 12,5, כלומר: במקום
תוספת של 10-12% של התייקרות כדי לעמוד באותה רמה, יש עוד הורדה
של מיליון.

שר הפנים:

הרשויות המקומיות מציעות שאם כל מס-
 השעשועים יעבירו דרך הוועדה הכללית אני מקפיד אם האחדת שני המסים לא
 תביא איסוף מאמץ להורדת מסו ההכנסה, אבל יש כאן מספר נוסף. מתוך
 50% של מס השעשועים ואגרת הישיבה, הצעת הוועדה להורדת המקומיות
 יש בידי מספרים ל-1956/7. בשנת 1956/7 נתון המענק לת"א 1,800 ל"י
 לכל נפש. אם אני לוקח את המשכון של מס שהיתה הנכנסה של ת"א מס
 שעשועים ישירות לקופתה וכן מאגרת הישיבה - מתקבץ למעשה מסו של
 2,800 ל"י לכל נפש. לעומת זאת, בני-בית קיבלה חצי לירה לנפש,
 ומלה קיבלה 400 פרומטה, אוו-הוודה - 50 פרומטה לנפש והיפה קיבלה
 2,650 פרומטה. זה מסו שחלק מהמסויות של כפר-המדינה ושומות בחיפה,
 ולקולצו נוסעים במפר-המדינה להיפה, וכו'. יש גם שלוש מועצות
 אזוטריות עשירות שיש להן מרבו להצטרף ומוסך גדול שבו ושומות על
 המסויות של המועצות האזוריות השכנות, וגם הן אפוא עשירות על השכון
 השכנות. בכל מסו המועבר בין האיגוד לקופת הישיבה אני רואה אפוא
 דבר המקשה על הויסות ועל העזרה הצודקת. ל"י לדעת צודק יותר לתת
 לאשקלון מאשר להיפה, ולמועצה האזורית עזתה מאשר למועצה האזורית
 גלבע.

השנה יגיע המענק קטן אמטולושיית לעומת

השנה הקודמת במיליון לירות, וזה בשנה שיתווספו לפחות עוד 6-10
 מועצות שהיו קודם עשירות, וכן עוד 6-4 מועצות מקומיות עשירות.
 כלומר: בשנה בה הפעולה שנתית אחראים למינימום שלה גם ע"י תמיכה
 וגם ע"י מענק - גדלה.

האוצר בא מלשון בהצעה שהיא זמן למסור

את מס השעשועים כולו לרשויות המקומיות, בתנאי שיהזירו לו מס אחד.
 אני מציע שעל כך ידובר כאן. (למשל: מס יישוי בלי-נפש).

אינני הושע שבדאי להיכנס עתה לבעיה

הכוללת של המשק הכספי של הרשויות המקומיות, אלא על המיכוס הסופי
 בלבד: מה אפשר לתת להן בתקציב. פרומטים עד מאד הצריכים, ואפילו ברצה
 לשמור על הרמה של השנה הקודמת בלבד - ספק אם התקציב הנוכחי
 מאפשר זאת.

ולמיום - דוגמה: בפרו'ם הפרקים תבעתי

מהממשלה סכום של 16,075 מיליון, אך הסכום הורד והועמד על 12,5
 מיליון בלבד.

היו"ר י. גורני:

אשר לאי-הדיוק בהשוואות שבמבטאות של
 שתי השנים - מתברר שלמעשה אין הילוקי-
 דעות בין שר הפנים וביני. אמרתי שב-1957/8 מופיע סכום של 2,6 מיליון
 שהוא תמוה בעיני. קיבלתי עכשיו מאיש אגף התקציבים תכונה מדוייקת
 הנותנת תשובה לשאלה שעוררתי: האוצר צריך היה לתת במסך אויב שנות
 תקציב החל ב-1954/5 - ארבע כפול 1,6 מיליון ל"י (6,4 מיליון ביחד).
 בשנה הראשונה הוא נתן רק 400 אלף ל"י. הוא השלים אפוא את ה-6,4
 מיליון ב-1957/8, ובמקום לתת 1,6 מיליון נתן 2,6 מיליון. בכך השווה
 את מכסתו לארבע השנים.

לגבי ביתב אוזר דן הוועד אפוא ב-1957/8
 מיליון אחד נוסף על יסוד הפיגור שהיה. מכאן נאילך באה ההתחייבות
 הנוספת שהממשלה הטילה על עצמה: אם אני בא אפוא להשוות את 1957/8
 עם 1958/59 - אינני צריך להשוות זאת עם מסו הפיגור. הפיגור מתחלק
 לארבע שנים. אני חייב אפוא להשוות עם אגרו הסכום שהממשלה היתה צריכה
 לתת ל-1957/58, והסכום הזה לא עלה על 1,6 מיליון ל"י.

אשר לתצי המיליון של היכל התרבות - כאן

לא היו כל הילוקי-דעות בין שר הפנים וביני.

אשר למענק: הוא מתחלק לשנים. אשר לשני

המיליונים מהדוגמה - אילו הייתה דוגמה חדשה של 10 מיליון בתקציב
 הכללי לקצמת עליה, היה מקום למענק שב-10 המיליון הללו יש מקום גם
 לרשויות המקומיות. אבל זה היה מסו חד-פעמי, ואין כאן מקום להשוות.

הי"ר י. גורי:

הספק מתעורר בי בנוגע לדבר האחרון. שר הפנים טוען כי שר האוצר אמר שהוא רואה צורך להשלים 4-5 מיליון מבלי לקשור זאת בתביעת הרשויות המקומיות לגבי ה-7,5%. אך כך - צודק השר כשאומר שאלה הם שני מיליון סטרוקטורליים של המענק, וזה צריך לבוא בחשבון של ההשוואה. אבל מפי אנשי האוצר נמסרה לגבי גירסה האומרת שזה ניתן כדי לסיים את החשבונות של ה-7,5%. שאם לא כך - יכולות הרשויות המקומיות לעמוד בתביעתן זו עוד שנים רבות בענין ההפרש הזה. בענין זה אינני מקבל אפוא על עצמי לפסוק. לא אני ביהלתי את המוס"ם עם שר האוצר.

א. הרצפליד:

בכל הרשויות המקומיות דנים ומחליטים בימים אלה על תוספת מסים. מדוע אין קו מסויים מצד משרד הפנים בענין זה? בדרך-כלל אינני תומך בהעלאות של מסים. אבל אם ברוב המקומות כבר השלימו עם העלאה של 10% - מדוע שלא יהיה במשרד הפנים קו האומר שמסכיימים להגדלה של 10%, אבל לא יותר? מדוע ירשו במקומות אחדים להעלות את המסים עד 15%-20% ויותר?

אני שואל אפוא: מהו הקו של משרד הפנים בענין זה? והאם לא יכול המשרד להשפיע בכיוון של תוספת אחידה בכל המקומות בשיעור של 10%? אני מצדיק את כוונת משרד הפנים לקראת איזון תקציביים. אבל אם כך - צריכה הייתה להיות מצידו יזמת-יתר בענין הגדלת המסים ברשויות המקומיות.

כולנו עדים למצבן החסור מאד של הרשויות המקומיות. יש לי הרושם שלא הקדשנו תשומת-לב במידה מספקת למצב זה. ואני שואל: מדוע עברו הרשויות המקומיות את הגבול עד כדי כך שהגיעו למצב של פשיטת-רגל מסמ? אם אמנם אנו מקפחים על תקציביהן - מדוע לא יכולנו לפקח שלא יגיעו למצב כזה?

ושנית: מה אנו עושים באמת כדי להציל את כבודן וכוחן של הרשויות המקומיות בשטח זה?

אשר לאמיסיה, האם האמיסיה מהשנה שעברה, בסכום של 7,5 מיליון, יצאה לפועל? נוסף לכך, בשעתו החלטנו על 15 מיליון ולא על 7,5 מיליון. מה בנוגע למחצית השנייה?

אשר לרעיון של סלווה החנכה על בניה:- אינני מבין מדוע ההתנגדות הגדולה מצד הרשויות המקומיות לענין זה, בייחוד כשהמדובר בבניית שלמעלה מ-60 מ"ר, ובייחוד כשאינן כאן שאלה של איגום אלא של ניצול הכספים באותו מקום בו הם נגבים.

מדוע נכנע משרד הפנים בשאלת סכום התוספת? גם היום עושה זאת משרד הפנים דרך הבנקים, כפי שעשה בעבר. והדרך שבה הולכות הרשויות המקומיות כיום, כשהן מחפשות להן כספים ממקורות אחרים בריבית גבוהה - היא דרך של הפסד נקי. נראה לי אפוא שההלוואות בדרך של הבנקים, כפי שהיה בעבר, טובה יותר, כי ניתנו בכל זאת במידה כלשהי של פיקוח. אותם 5 המיליון, במידה שעברו דרך הבנקים, כל בנק יכול להוסיף מצידו כמה אחוזים ריבית מתקבלת על הדעת. דבר זה היה מקטין את שולי החובות של הרשויות המקומיות.

ולאחרונה בענין הביוב: של אזור דן:- לא הצלחתי לצרף את המספרים ולהגיע לסיכום כלשהו. לפי חשבוני הגיע הסכום כבר עכשיו ל-10 מיליון ל"י.

ז. סוזאייב:

מופיע פה סכום של חצי מיליון לירות להכנת הבחירות לכנסת. רצוי היה לשטווע על ענין זה מפי השר, כגון: מה בענין עידכון הברסטת שתהיה מוכנה תמיד, וכו'.

לחשבון שעשה שר הפנים בענין תקציבי הרשויות המקומיות: לאור התיקונים שהשמיע הי"ר, אמנם בטענה משפטית אין הרשויות המקומיות יכולות לבוא. אבל אם בא השר ואומר: ב-1957/8 נוצרה מציאות מסויימת ברשויות המקומיות ולכן אני נותן עכשיו בשליש

ז. סדנאי"ב:

פחות - תר"י השליש הזה מרוגש. במספר של דברי תלמוד של שר הפנים משמע יותר. הוא אמר: ז"ל; המבטח תלול ברגעו.

בענין ההפדאה הצמודה, הסחצית השנייה של ה-15 מיליון:-- במל יום אחרים לנו שהשירות המקומיות עומדות על סף פשיטת-רגל. יוצא אפוא שלמרות שני-הצדדים הוא ערבות מסתלק, הקהל אינו להגיש אחריו. התפוצה שהשירות המקומיות מכללות במל"ב נענן הכספי אינו לצדדין בשטח זה. אשר לצדדין: "מלוח להשירות המקומיות", אין זה כותרת מתאימה. אם זה ענין פסיכולוגי בלבד - אפשר להוציא ניר-ערך תחת שם אחר, הן ידעה שהמסך הזה ילך להשירות המקומיות.

ובאן יש לי תביעה לשד האוצר: בשעתו, כשהמבטח להלק את הביצוע לשנים, הוצפה בצורה המסכנת ביותר כי הדבר יימצא במקום ראשון בתור. ידוע לי שהתור הזה לא נשבר. האוצר, בתמיכת ועדת הכספים, לא שמר על התור שהבטיח לשבור עליו כדי שהשירות המקומיות יקבלו מה שביצע להן. בצדדין אפוא לחפש את הדרך כדי שהשירות המקומיות יקבלו במקום את ה-7,5 מיליון הנתונים, אם אם בצדדין לשנות את הכותרת של "מלוח להשירות המקומיות".

כדי פעם אנו מקבלים דו"חות של מנכ"ל המדינה על הרשירות המקומיות. לדוגמא הן הערות הוודיות: תשלומים לישובים מחוץ לתקציב, ונכונות בלי הסכמה, וכו', שורה שלמה של עבירות על החוק ועל התקנות. המצי שואל את שר הפנים: האם זהו המצב שצריך להשלים עמו, או שהוא יכנס לומר לנו משהו שהוא עושה לשיפור המצב?

ושאלה אחרונה: ההפדלה שקמה והפדוטים בעתונות בדבר אי-אישור תקציביתן של הרשירות המקומיות בקשר עם ההעלאות במסים. אולי יוכל השד להבהיר ביצור הוא חושב לפעול בענין זה?

הי"ר י. בור"י:
בשלב זה אני חייב לעשות המסקנה בדיון על תקציב משרד הפנים, ובעבור עתה להצבעה על תקציב משרד המעד ומשרד המשפטים, כי אחרת יפגע הדבר בעבודת הכנסת כולה.

2. תקציב משרד המעד (16,8 מיליון)

י. ליברמן:
ח"כ לויין מציע הצעה כללית: 17,8 מיליון במקום 16,8 מיליון.

ח"כ דוקה מציע: שירות מנהן למבוגרים - להוסיף 10 אלפים לשירות; שירות מנהן לצוער - להוסיף 25 אלף; מנהן להכשרת עובדים סוציאליים - להוסיף לירה אחת.

ח"כ לודניק מציע להעמיד את תקציב המשרד על 20 מיליון; טיפול ביותר בצוער הוא מציע להפחית לירה אחת.

מק"י מציעה: תקציב כללי של המשרד -

30 מיליון.

הי"ר י. בור"י:
גם לי יש הצעת תיקון אחת. הופיעה לפנינו משלחת מטעם ועדת השירותים הציבוריים. ח"כ כפרית הביאה לנו חומר רב, ובצורה התפוצה ביותר הוצגה בפנינו בעיית הילדים המפגרים. ח"כ כפרית אבעה בשם ועדת השירותים הציבוריים מאה-אלף לירות כדי להתחיל במימון (שאננה ידוע יהיה אח"כ להשלים) כדי לפתור את הבעיה הזאת. אני מציע אפוא לתקציב לענין זה 50 אלף לירות.

ועדת הכספים - 17.3.58

י. וינר: יש לי הודעה בענין זה: אנו בודקים עכשיו אפשרות בקשר לבאר-יעקב, כי הבעיה העיקרית היא מקום אשפוז ל-1400 ילדים ספגרים. מאה-אלף הלידות הללו פותרות את הבעיה רק לגבי כמה מאות ילדים, בתקציב השנה - אם כי התקציב יוקטן בתקציב 1959/60 - אנו מתכוונים להתחיל בהפיכת מחנה חולי-הנפש של באר-יעקב למוסד של ילדים ספגרים. ע"כ נפתור בעיה של 200-300 ילדים ספגרים.

היו"ר י. גורי: עמדתו בענין זה במגע גם עם שר האוצר, ואני מעמיד להצבעה את ההצעות השונות.

ה צ ב ע ה

הצעת ח"כ לויין - לא נתקבלה
 4 ההצעות של ח"כ רוקח-סוזאייב - לא נתקבלו
 שתי ההצעות של ח"כ לורנץ - לא נתקבלו
 הצעת סיעת מק"י - לא נתקבלה
 הצעת היו"ר להוסיף 50 אלף ל"י לענין הילדים הספגרים -
 נתקציב הפיתוח לבניה

ההצעה הכללית של הממשלה:
 16,8 מיליון ל"י בתקציב הרגיל-נתקבלה
 ההצעה להגדיל את תקציב הפיתוח ב-50 אלף ל"י - נתקבלה.

י. וינר: בתקציב הפיתוח יש שני חלקים: לרשויות המקומיות ולמוסדות הסעד.

היו"ר י. גורי: ההצבעה על ה-360 אלף ל"י מתחלקת ל-300 אלף ול-60 אלף.

י. רוקח: בחלק של ה-60 אלף מוסדות סעד לעיריות, אני מציע להוסיף 50 אלף ל"י נוספים.

ה צ ב ע ה

הצעת ח"כ רוקח - לא נתקבלה

3. מסדר המשפטים

י. ליברמן: ח"כ לויין מציע להפחית לירה אחת.

ח"כ סוזאייב, לורנץ וסיעת מק"י מציעים להפחית בתקציב המסדר לירה אחת.

ה צ ב ע ה

הצעת ח"כ לויין-סוזאייב - לא נתקבלה
 הצעת ח"כ לורנץ - לא נתקבלה
 הצעת סיעת מק"י - לא נתקבלה
 הצעת הממשלה - נתקבלה

י. קרבמן: יש לי שתי שאלות לסעיף הפעולות: -

ראשית - הביקורת על הסרטים. האם יש מבנה כלשהו לאישור או פסילת הצגות סרטים? אנו עומדים במקום השני או השלישי בעולם בביקורים בבתי-קולנוע, והיה רצוי לשמוע על השיטה של פסילת סרטים ואישורם.

י. קרבמן:

שנית - הפנייה על הבנייה הבלתי-חוקית. מה הם מילדי הבנייה הבלתי-חוקית בארץ, ומתי פירות היעילות בפיקוח?

ובעקבות שללוחותיו של ה"כ" כן זאייב: מהי הביקורת על החשבונות של הרשויות המקומיות? כדי מבקר המדינה הוא המבצע את הביקורת הזאת. האם יש פעולה משותפת עמו, או שיש כפיילת בביקורת?

ס. חזני:

בתחילת דברי אני מבקש להודיע כי אני דרוש דיון מהודש בתקציב משרד החינוך, בגלל דוקומנט מסויים שברשותי.

לתקציב משרד הפנים: - בכל שנה מופיע סכום מסויים להחזקת כרססת הכתירות, והשנה מופיע סכום של הצי פיליון לירות גם להכנת הכתירות. מהי פגמת המשרד בקשר לעידכון סופי של כרססת הכתירות כדי שנגיע למצב שתוך תקופה קצרה יחסית נוכל להעביר בחירות?

אנו בתקלים בזרועות בפתיות שונות של הממשלה ובאי-חפיפה של איזורי תלוקת המפות והמחוזות השונים בארץ. עד כמה שאני שומע מאנשי משרד שונים גורמת אי-חפיפה זו לתקלות ואי-נוחות אדמיניסטרטיבית. למשל: אין חפיפה בין המחוזות של משרד הפנים, הצבא, המשטרה וכו'. לכל אחד מהם יש תלוקת מחוזית שונה. האם יש מחשבה לאחד את תלוקת האיזוריים?

מה הם כיום היסודות הקובעים לתלוקת המענק בין הצורות השונות של השלטון המקומי: עיריות, מועצות מקומיות ומועצות איזוריות?

שר הפנים: לא קיים דבר כזה.

ס. חזני:

האם אפשר להשיב פרטים כיצד תולק המענק של השנה האחרונה?

בנוגע לאגף התכנון: - ראשית - ביחס לתכנון הארצי. גם בדיון על תקציב החקלאות הסכים שר החקלאות שעדיין חורקת המכונה של שמירה על האדמה החקלאית, אם כי יש התקדמות רבה. מתוך התקלות בבעיות שונות אני בא למסקנה שעדיין המצב רחוק מלהניח את הדעת. אני יודע שנים-שלושה מקרים של תכנון רכבת, כבישים וכו', נגמם פגעו קשה באדמות חקלאיות, ורק לאחר שנאלצתי להתערב לפי בקשת הישובים הנוגעים בדבר, והגורמים כונסו שוב ושוב, חלו שינויים בתכנון. מדוע צריך הדבר להגיע להתערבות כזאת, בשבטו של דבר הכל יוצאים מרוצים גם לפי התכנון החדש, אך רק לאחר להק? נראה לי כי בשעה שעולה לראשונה הרעיון במוחו של המתכנן, אין הוא רואה לפניו את הבעיה החקלאית, והוא משרטט מה שמרטט, ואח"כ קשה להזיז. אח"כ באה הפחלקה לשמירת האדמה החקלאית, ואזי מוצאים דרך לשנות. דרוש תיקון כדי שתהיה חרדה מתפדת לנגד עיני המתכננים בנוגע לאדמה החקלאית, חרדה פלכתתילה, לפני שעושים את התכנון.

שנית, בשטח של התכנון שוטף, סדיר.

סיפר לי אדם אחד בפתח-תקווה שהגיש בעשה לחלק מגוש בן שני דונם לשני מגרשים. הדבר אושר ע"י הוועדה המקומית, והועבר לווועדה המחוזית. המפות שהוציא על כך כבר שוות חלק ניכר של המגוש, ועדיין הדבר טרם אושר סופית, ולא מפני שיש פגם כלשהו אלא מפני שזוהי הפרוצדורה. אם אדם רוצה לזנות - הוא מאגד חרשים רבים ע"י פרוצדורה כזאת. דבר זה אני אומר לאחר שבדקתי את הפרדה.

שר הפנים: שלא אלי את פרטי המקרה, ואנדר.

ס. חזני: אני יודע והמסקנה צריכה להיות ברורה ע"י
אמפקמים יתנו צדקה, ולא יהולים לטווח
בכל על הוצעה המקומית. אבל המלצה צריכה לכל זאת היא
מסובבת מדי.

יש בחוק הליקודת החשבונות ברשויות
המקומיות. מהי מידת החיובים ביניהם במקור הידיעות?

באם אפשר לדעת כמה ישננים הסרי מסובבת
מוביציפלי עדיין בותרו אצלנו? מה גילת ומהי המטרה בבידוק של
מוביציפליזציה?

ושאלה אחרונה - בקשר להוצאות האזוריות
של שר הפנים בדבר השינויים בדישנים במעורבות הזרות בקשה לסופת מלח
מסויימת. אולי יוכל השר להסביר האם המלכספת הזאת, שניתנה כהודעה
אדמיניסטרטיבית, אינה נובעת לדעתו בעד היסודי ביותר בהיי המדינה
ואינה יכולה לגרום בדרך-אמצע לשינויים שלא נצא מהם?

שר הפנים: הם זהלילה.

ס. חזני: בידון שיש רבים המבוללים שכן - האם
אי-אפשר לוודא ששם שהיינו עשר שנים
בלי הוספת המלה "יהודי" אפשר להפשיך ולהיות כך גם להבא?

לא שאלתי לגבי בעיות היסוד של מסך
הכספים של הרשויות המקומיות והיאסיים הכספיים בינם לבין הממשלה,
כי אני מציע פורמלית שלאחר הפגרת נקיים דיון יסודי בפניה זו.
כי המצב מחמיר מדי שנה בשנה.

ש. דיין: יש לי דושה בעומס ההוצאות של האזור
בכפר עולה על זה של האזרה בעיר. אולי
אפשר להכין מיפקד בעניין זה, כדי שהדברים יהיו בדוקים ומוסמכים.
למשל: ענין השמירה. בכפר שומרים האזרחיים פדי לילה בלילה, וההוצאות
גדולות מאד, אם כי ברור שאין זו שאלה של הוצאות בלבד.

או, למשל, ענין הסעד. בכפר יש עזרה
הדדית. הישוב עצמו מחזיק בנכים, בהוללים, אלמנות וכו'. אולי צריך
להקציב מסעיף הסעד הכללי עבור מסויים גם למטרות אלו.

הריני מבקש אפוא שיעשה המיפקד הזה
כדי שידע מהו המצב.

שר הפנים: האם אתה מוכן לאשר תקציב לסקר כזה?

ש. דיין: אם יש תקציב לפתקרים שונים - צריך
למצוא מסך גם לזה.

יש פלוגתא נצחית בין השלטון המקומי
והממשלה המרכזית בדבר המענקים והלוקטום. לאורה במדינה אחת היא אם
ישא בעול זה דרך הושות המקומית או דרך המס הכללי של המדינה. אם
ניתן מענק יותר גדול לרשויות המקומיות - יהיה מסך בקרפת הסדירה,
ובצורך להגדיל את מסי הממשלה במקום המסים לרשויות המקומיות. מה
ההבדל אפוא מנהיגת האזרה אם יוגדלו המסים ע"י העירייה או ע"י
הממשלה? האזרה יהיה חייב בכל מקרה לשאת בהוצאה זו, ועל מה אנו
מתבצעים?

בדבר ההלוצאות לרשויות המקומיות - מהי
ההנאה שהכפר, ההתישבות, בתנאים כהם? הוא הדין ביחס לבנינים
למוסדות ציבוריים ובנייני דא. במשרד הרווחה יש קרנות לבתי-בנסת.
האם גם במשרד הפנים יש קרנות כאלו, ולפי איזה קנה-מידה מקציבים
את הכסף?

בכל מקרה אלתוב "ישובי עולים", האם
הכרונה היא ליושבי עולים, או לישובי עולים כמו יפו ודמלה?

ושאלה אחרונה: הפועצה להצאת החייל
מבקשת שיום הזכרון לחללי המלחמה ייקבע בחוק, כדי שנת השעשועים
יהיו סבורים באותו יום. ברמה לי שעה כמניינו של מסוד הפנים לחוקק
את החוק הזה.

ועדת הכספיים - 17.3.58

היו"ר י. גנדי:

אשר להקצת המימון לרכישת המכונית - הוסיף להעלות על הדעת: במה אלה ישיב לשלפון אלוים המסוריים. בענין זה קיימת ועדה ממלכתית; 350 אלה ל"י הן הלוואות להקמת בתי-בית דה המתיישבות החדשה, בשילובי המוליים, כ"י המה שליפון; ו-300 אלה לירוח - הלוואות להקמת בתי-בית דה שונים, ובענין זה פועל אדמות קובע. כאשר המסים אין הדבר נובע מלל.

שר הפנים:

אם הדבר צריך למצוא את בלשון המסכים ק"כ שזאת הלוואה לרשויות המקומיות שאותה יצטרפו להחזיר - צריך הדבר למצוא את מקורו דרך משרד הפנים. אבל כיום אין זה כך.

י. הנקמה:

האם הושג משרד הפנים לערוך פעם מיפקד כללי של האוכלוסיה? מיפקד כזה דרוש במנות מרובות.

תעודת זהות. מהי?

כמה הוציאה במסגרת שמעתי דברים על החלפת תעודת זהות. מהי?

שר הפנים:

החל ב-1.4.58 תוכל להחליף אותה.

י. הנקמה:

לענין העיירות - תכנית ביוני 1957 היא המבנית המובנית של העיירות. היא קובעת עניינין של 7-8 רשויות מקומיות. אני הושב שהממשלה צריכה להשקיע בענין זה סכומים הרבה יותר גדולים. נקבע של 1,6 מיליון לירוח לשנה יקה הדבר 25 שנים. צריך להתחיל במסגרת המרכזי של פיהור, וצריך להשליש את הסכומים הללו, ולא להתחיל "בשנה הבאה". ענין זה הושב לא פחות מן הציבור הארצי.

ושאלה בלתי-לשד הפנים: מה דרשו? האם צנטרליזציה או דצנטרליזציה של השירותים - שירותי בריאות, אשפוז, חינוך תיכוני וכו'? אם הוא הושב ללכת הדרך של צנטרליזציה - צריך לסחוק את כל תפקידיהן של הרשויות המקומיות, פרט אולי לביקורי רחובות. אני הלבתי בשעתו בדרך של דצנטרליזציה. אמנם לא כל עיירה קטנה יכולה להקים לה אוניברסיטה או אפילו בית-חולים, אבל זהו ענין אחר.

בנוגע להגדלת המסים - אני אישית נגד הגדלת המסים, ואני הושב שהפדי הגזיפו בזה פאד. אשר למצוא בתקציב הזה הרבה מעיפיים שהם לדאונה, ואני הושב שאד שה-15% ייחפנו ל-25%. כי הרשויות המקומיות מדברות על הצגת מנוצע. מה זה "מנוצע"? אין "מנוצע" במסים. יש מינימום ויש מקסימום. ואם מדברים על 25%-30% - ברוך שהמס יגיע למקסימום. באן אני הוסך בדבריו של ה"ה הדאמלי שאמר כי המקסימום צריך להיות 10%. לפרות שמצנן של הרשויות המקומיות קשה, יש הגזמה בענין זה, ויש להן מין שבעון-גדלות.

האם להיכנס לשאלות פוליטיות - נדמה לי שהקואליציות בעיירות עולות קצת יותר מדי ביוקר. אולי יש לשד הפנים הצעה בדרך של בהירת דאש. תמיד ע"י הקהל ללא בדרך של קואליציות? מבחינה מספית היה הדבר חונך הרבה מאד לאוצר וגם לעיר.

היו"ר י. גנדי:

יש לי שאלה אחר לשד הפנים: אין תחת ידי החומר הערוש כדי לבדוק אם 15% הם העוצמה מספקת או לא. שאלתי במדונה האלה המדענים שלא צריך להעלות את המסים: לפי מיטב ידיעתי לא העלו המסוינות אמ בשנת 1956/7, פרט למקרים יוצאים מן הכלל. ב-1959/60 שוב לא המסן אף עיריה את עצמה ע"י הגדלת המס בשנת בחירות. כיצד יבוצעו אפוא הרעיונות במסך 3-4 שנים כדי העלאת מסים, עם כל הגידול שישנו? היש אפשר לקיים את השינויים מבלי להעלות את המסים? אם שים הולחנו לאעפ"ל את כל הקימוצים שרצינו - איצנו יכולים להפנות את כל המכונות לעיריות. איצנו נכנס לשאלה כמה צריך השר לאשר בכל מקום ולקבוע, אבל אמנו ברוך השר שאפשר לקיים בכלל את השינויים של הרשויות המקומיות בלי העלאת מסיהן, אלא אם כן תיקח המדינה על עצמה את קיום השירותים?

ועדת הכספים - 17.3.58

במסגרת התוכנית אשר נקבעה להקמת
מפעל של 1.2.0.0 יחידות פקקי בוחלים

א. בהיות:

מעורבות?

התוכנית המוצעת שעליהן יש הילוך-דעות
גין הממשלה והמושדות המקומיות - אלו שיש בסטד דשויות מקומיות
שהצליחו, וזמן בקבלת יוזמה אבי שואל אפוא: מה צריך לעשות כדי
שהתכנות הללו יוכלו לפתח את האזורייה שלהן? האם יוכלו
הדברים?

ובקשר עם זה אבי דומה להחליט את השאלה
של ה"ב ויין העניין השמירה, ובהצעתו להפנות שומרי - כל התכולות
נמצאים במזון של כדצאת אזוריות או מקומיות, אבל ישננים מקלאיים.
הביע דומן להסדיר את העניין באופן חוקי, על בסיס של חוק של משהן
שומרי. אר"ן להיות מאן שיחזק, יפזורה בין משרד הפנים, משרד המבחן ואולי
גם האגף והמגישים היושבים על התכולות.

בעת הדין; על משרד הפנים שאלתי: האם
אשרוד בתל-חולים הפדטיים כמא במסגרת הישגים כפון שבתל-חולים
בערים נמצאים במסגרת העירייה בא-מנה משרד הפנים אנה שחזרי
החולים הללו אינם נמצאים במסגרת חקיקה של בתל-חולים עירוניים
היכולים לקבל הקצבה לפל פיה. כיצד אפשר להסדיר את הצד הפדרטלי
הזה כדי שגם הדרי החולים הללו ייחשבו כבתל-חולים עירוניים?

ושאלה אחריה: בענין שיהיו כל הביוג.
השר אמר: שיהיו כל ת"א צריך לעלות תורה מיליונים. כשנאמרים מים
מקבלים ראשית את המים להשקאה, ומקבלים גם המדים לזיכול. אצל
יודע שכל מפעל לטיחור הוא יקר, וכל דמן שכל ישוב יזול להיפאר
מהבעיה ע"י זריקה הולכות לים או לנהר - הוא יעשה זאת. אני מעלה
אפוא את השאלה: האם אין אנו צריכים לתת על הסדר חוקי שיהיינו
את המ ועצות העירוניות ביחד עם המדינה להסדיר את ענין טיחור מי
הביוג ושימוש החוזר להשקאה? אם הדרך ישאר לדצונן החפשי של כל
המועצות - ברור שלא יוסדרו הענינים כאלו עירייה בסדר עדיפות ראשון.

שר הפנים: האם אתה שומן להקציב לך השתת?

א. בהיות: אבי מדבר על פדטייות.

הינך י. גורדי: את השונוה השר אנו נאלצים לדנות לפהו.

י. בדר: לפני אישור בני הדשויות המקומיות - אם
שר הפנים יקה על עצמו שלא לאסר אותם,
אני לא אתנגד. אך הבעיה היא יסודית יותר: כיצד לקשור את המים
העירוניים למערכת המהירים והשאר בצורה שלא יהיה צורך להעלות את
המסים אלא שהם יעלו אוצו-ממיה עם העליה הכללית, כמו מס-הכנסה?
לזה היתה דרושה ריפורמה שהמסים יהיו לא על בסיס יחידה של חדר
או בית או לפי שווי המגווש דבר.

שר הפנים: בענין זה יש לי הצעות, ואם תהיה לי
אשרונה - אשש"פ אותן.

(הישיבה נבעלה ב-14.15)